

OPERATION DAGSVÆRKS POLITISKE PAPIR - SOM VEDTAGET PÅ STORMØDET, NOVEMBER 2011

1. Hvad er Operation Dagsværk?

Operation Dagsværk er eleverne på de gymnasiale uddannelser og 8. - 10. klassers oplysnings- og solidaritetsorganisation. Organisationens formål er at skabe solidaritet mellem unge under uddannelse i Danmark, på Færøerne og i Grønlands og fattige og undertrykte unge i andre lande. Operation Dagsværk vil bygge bro mellem privilegerede unge i Danmark og underprivilegerede unge i andre lande. Gennem oplysningskampagner skabes forståelse og solidaritet, og ved indsamlinger skabes muligheder for uddannelse til børn og unge i projektlandene.

Organisationen er kendetegnet ved, at det er unge, der definerer hvilke samfundsmæssige spørgsmål og konflikter, organisationen beskæftiger sig med. Eleverne er Operation Dagsværks demokratiske fundament. Ligesom Operation Dagsværk gennem sine projekter ønsker at styrke andre unges demokratiske rettigheder, ønsker Operation Dagsværk også at have en stærk demokratisk forankring internt i organisationen. Alle i organisationen skal være omfattet af Operation Dagsværks demokratiske målsætninger. Det betyder, at Operation Dagsværks struktur skal være gennemskuelig, at alle dagsværkere sikres maksimal indflydelse på alle relevante områder, at strukturen er præget af decentralisering og nærdemokrati, og at alle dagsværkere deltager aktivt i varetagelsen af organisationens opgaver. Derfor skal der tilstræbes en flad struktur, og kommunikationen mellem de forskellige organer skal prioriteres højt.

Udviklingsarbejde udspringer af stillingtagen til verden, og er derfor pr. definition politisk. Det er dog vigtigt at understrege, at Operation Dagsværk ikke er en partipolitisk organisation, men handler ud fra tværpolitiske værdier for at styrke demokrati og menneskerettigheder.

Operation Dagsværk handler altid ud fra mottoet: Oplysning, Stillingtagen, Handling. For at engagere den danske, grønlandske og færøske ungdom skal Operation Dagsværk altid give fyldestgørende information og lave en debatskabende kampagne, der har relevans for det pågældende projekt. På baggrund af informations kampagnen skal eleverne på de deltagende uddannelsesinstitutioner kunne træffe et oplyst valg og tage stilling til, om de vil arbejde på dagsværkdagen. Derefter skal alle deltagende elever udføre en aktiv handling i form af at arbejde frivilligt på dagsværkdagen.

OD arbejder ud fra tanken om den flade struktur. Det vil sige, at den demokratiske process er i højsædet. OD er eleverne organisation og Stormødet står som højeste instans, hvor eleverne på gymnasierne med flertallets magt kan beslutte, hvordan OD som organisation skal styres. Imellem stormøderne er det den stormødevalgte bestyrelse, der træffer beslutninger om organisationens virke - politisk og økonomisk. Den flade struktur bevirker, at vi ikke har en formand, men at hver stemme vægtes lige højt i alle beslutninger. De enkelte dagsværksgrupper på gymnasierne har selvbestemmelse og vælger selv, hvordan de vil promotere kampagnerne. De kan dog søge hjælp hos de sekretariatsfrivillige.

2. Det debatskabende dagsværk

Operation Dagsværk er en solidaritets- og oplysningsorganisation. Derfor vægtes solidaritet og oplysning lige højt, hvilket betyder at en succesfuld oplysningskampagne er mindst lige så vigtig som en stor indsamling. Dette understøttes også af vores motto: "Oplysning, stillingtagen, handling", som er de tre elementer, der supplerer hinanden i den årlige kampagne.

Operation Dagsværk skal også fokusere på danske forhold, når lignende forhold problematiseres og kritiseres i projektlande. Her skal Operation Dagsværk ikke være blind for at diskutere tilsvarende forholds tilstedeværelse i det danske samfund. Operation Dagsværk kan aldrig stille krav til forhold i vores projektlande uden også at stille krav til lignende forhold, hvis de skulle gøre sig gældende i Danmark.

Derudover skal alle organer inden for Operation Dagsværk altid lægge vægt på bæredygtig handel og varer produceret under bæredygtige forhold. Operation Dagsværk skal internt i organisationen bestræbe sig på at gøre bæredygtige indkøb, når det er muligt, samt eksternt være medvirkende til, at kendskabet til såvel bæredygtig handel og produktion som vigtigheden af denne udvides.

Operation Dagsværk mener nemlig, at kritisk forbrug kan højne standarden for arbejds- og miljøforhold i de producerende lande og ønsker gennemsigtighed i produktionsforholdene bag de varer vi køber, og de varer, vi sælger. Operation Dagsværk kan ikke arbejde for bedre forhold i sine projektlande uden at tage stilling til, hvordan vores eget forbrug påvirker de selv samme forhold.

Operation Dagsværk ønsker at være debatskabende og har mod på at sætte fokus på kontroversielle konflikter eller fokusere på de konflikter, der er glemt af medierne og det internationale politiske samfund. Operation Dagsværks rolle skal være at sætte spørgsmålstegn ved relevante problematikker og forhold. Det er vigtigt, at Operation Dagsværk altid tænker en debatskabende vinkel ind i sine kampagner, også selv om det kan gøre indsamlingerne lavere. Operation Dagsværk behøver således ikke at have prædefinerede svar i disse debatter, men kan til enhver tid deltage i og påvirke debatten.

Det er vigtigt, at eleverne bliver formidlere og aktive deltagere i den pågældende debat. Dette skal ske gennem Operation Dagsværk-organernes oplysende arbejde, og ligeledes gennem elevernes møde med arbejdspladser og enkeltpersoner. Formålet med dette er, at debatten om problematikkerne udbredes til en større gruppe af befolkningen, og at eleverne får en skærpet motivation for at engagere sig i årets projekt.

3. Undervisning og handlekompetence

Operation Dagsværk mener, at unge i hele verden skal have den bedst mulige uddannelse. Det gælder unge i vores projektlande såvel som unge i Danmark.

Operation Dagsværks værdigrundlag "oplysning – stillingtagen – handling" bryder med gymnasiets traditionelle undervisningsform ved, at danske unge, i stedet for at sidde på skolebænken, går ud og arbejder for en gruppe børn eller unge et andet sted i verden.

Operation Dagsværk mener, at al undervisning i gymnasiet ikke bare skal indeholde elementer af oplysning og stillingtagen, men også af handling. Med andre ord skal gymnasieuddannelsen ikke kun lære eleverne om samfundet, men også træne eleverne i at tage aktivt del i samfundet.

Danske gymnasieelever ved en masse om hvordan samfundet fungerer. Operation Dagsværk vil kæmpe for at den viden følges op med redskaber til at handle imod lokale og globale uretfærdigheder og selvtillid til at stole på, at vores handlinger kan gøre en forskel. Det kan blandt andet sikres ved, at:

- Undervisningsmetoderne gøres tidssvarende. Eleverne skal styrkes i at kunne sætte sit præg på verden, fx ved at designe hjemmesider, film og podcasts, at afholde debatter i lokalområdet, at planlægge events og arrangementer eller at formulere visioner for verdens fremtid om til et læserbrev i den lokale avis.
- Verden bliver vores klasseværelse. Alle de emner, eleverne arbejder med, har en global dimension, som skal inddrages i undervisningen.

De gymnasiale uddannelser skal uddanne verdensborgere, som ikke blot har kompetencer til at se på og analysere verden, men også handle i den og gøre brug af sit medborgerskab – både lokalt og globalt.

4. Ethiske retningslinier for dagsværket

Det er en essentiel del af ethvert dagsværk, at det bliver givet som en konkret udmøntning af den stillingtagen, som Operation Dagsværks oplysningskampagne har rustet eleven til. Dagsværkgrupperne, som engagerer eleverne på skolerne til Dagsværkdagen, skal således respektere elevens handlefrihed, så dagsværkets karakter af frivillighed aldrig bliver undermineret. Hverken elevens dagsværk eller de af arbejdsgiveren udbetalte midler kan betegnes som en donation i klassisk forstand. Idéen er ikke at få de lokale arbejdsgivere til passivt at donere pengene, men at eleven modtager pengene som løn for det frivillige stykke arbejde, eleven har udført i solidaritet med projektets målgruppe. Derfor prioriterer Operation Dagsværk

også i henhold til arbejdspapiret kun at bruge raslebøsser som indsamlingsmiddel, hvis der sideløbende sker en aktiv handling.

Et dagsværk kan dog også være meget andet end traditionelt erhvervsarbejde, så længe der er tale om aktivt og frivilligt arbejde. Dagsværkgrupperne skal have respekt for elevens ret til selv at definere sit dagsværk ud fra disse retningslinjer, og må ikke pålægge eleven en økonomisk straf i tilfælde af, at dagsværket ikke indtjente det forventede minimumsbeløb, som vedtaget af Stormødet.

5. Projekterne

Operation Dagsværk ønsker gennem projekter i fattige og undertrykte dele af verden at give unge under uddannelse i Danmark, på Færøerne og i Grønland mulighed for at handle på en oplyst baggrund. I solidaritet med unge i resten af verden har eleverne mulighed for at give én dag af deres uddannelse for at give disse unge mulighed for at komme i gang med en uddannelse.

Operation Dagsværk støtter altid uddannelsesprojekter, idet uddannelse giver modtagerne redskaber til selv at ændre deres vilkår. Samtidig virker uddannelse og oplysning bevidstgørende for såvel projektets målgruppe som for danske, grønlandske og færøske unge.

Operation Dagsværk tager udgangspunkt i, at retten til grundlæggende uddannelse er universel og gælder alle børn og unge verden over. Operation Dagsværk ønsker at støtte projekter, som tager udgangspunkt i denne ret, og som sigter på at gøre børn og unge i stand til at kunne deltage som aktive borgere i deres samfund og øve indflydelse på dette samfund.

I tråd hermed ønsker vi at støtte projekter, der f.eks. via pædagogiske metoder er med til at aktivere børn og unge og ikke blot gøre dem til passive modtagere i undervisnings- og uddannelsessituationen.

Operation Dagsværk ønsker således at støtte projekter, som giver børn og unge selvværd og medindflydelse og mulighed for at udfolde deres potentiale i lokalsamfundet såvel som på nationalt plan.

I overensstemmelse hermed ønsker Operation Dagsværk at støtte projekter, som sigter på at få en effekt, der rækker ud over selve Operation Dagsværk-projektet, f.eks. som model og inspiration for den statslige indsats eller andre aktører inden for områder, som har relevans for den pågældende målgruppe.

Vi ønsker med Operation Dagsværk-projekterne så vidt muligt at bidrage til at ændre de strukturelle og grundlæggende årsager af f.eks. økonomisk og social karakter, som er med til at begrænse børn og unges muligheder for at kunne få uddannelse og indflydelse på eget liv og samfund.

Appendiks: Specifikke krav til projekter og projektstillere

Det kræves af både den danske og af samarbejdspartnere i projektlandet, at de har relevant erfaring med lignende udviklingsarbejde inden for de problemstillinger og temaer projektet berører. Derudover kræves det, at den danske samarbejdsorganisation har tilfredsstillende rutiner på det finansielle område, inden for korruptionsforebyggelse, samt at denne gennem hele støtteperioden kommer med faglige vurderinger af projektet og den/de lokale partnere til Operation Dagsværk.

Derudover skal den danske samarbejdspartner sikre, at de fornødne skridt omgående tages, såfremt der opstår begrundet mistanke om eller konstateres tyveri, bedrageri, korruption, misbrug eller andre tilsvarende uregelmæssigheder i administrationen af projektet.

Den danske samarbejdspartner skal tidligere have administreret et projekt til et beløb på minimum 3 millioner DKK og skal kunne garantere, at den lokale samarbejdspartner er kompetent og har kapacitet til at administrere et projekt af den størrelsesorden en OD-indsamling fordrer. Den danske samarbejdspartner fungerer som en kvalitetssikrende instans, og det forventes, at organisationen har tilstrækkelig administrativ kapacitet til at kunne forvalte Operation Dagsværks midler på en tilfredsstillende måde.

Hvis den danske samarbejdsorganisation ikke opfylder ovennævnte krav om at have administreret et projekt til et minimumsbeløb på 3 millioner DKK, kan Operation Dagsværk vælge at se bort fra det,

såfremt der er andre klare indikationer på, at organisationens økonomiske struktur kan håndtere et projekt af Operation Dagsværks størrelse.

Lokal Forankring

For at sikre at uddannelsen svarer til de behov, som er til stede i projektområdet, skal projekterne være lokalt forankrede. Et Operation Dagsværk-projekt skal have lokale samarbejdspartnere med et demokratisk værdigrundlag og en bred folkelig base, og det er modtagerne selv, der skal definere behovene. Således er det vigtigt, at den lokale samarbejdspartner har taget aktiv del i formuleringen og forberedelsen af projektet, og at dette afspejler sig i ansvarsfordelingen mellem den ansøgende danske organisation og den lokale samarbejdspartner.

Den lokale samarbejdspartner skal have en tæt kontakt med målgruppen, en grundlæggende forståelse for deres behov og en vilje til at inddrage målgruppen aktivt og dynamisk i gennemførelsen af projektet. I tilfælde, hvor samarbejdspartneren er en international bistandsorganisation, skal organisationens lokale netværk være tilsvarende stærkt.

Der stilles ydermere krav til, at Operation Dagsværks lokale samarbejdspartnere er imod undertrykkelse, for fred og arbejder på et ikke-voldeligt og demokratisk grundlag.

Fortalervirksomhed

Da Operation Dagsværk ønsker at medvirke til strukturelle forandringer, frem for blot isolerede effekter af et enkelt projekt. Derfor kræves der projektforslag, som har medtænkt fortalervirksomhed som et centralt og nødvendigt element. Det kan enten være som en del af projektet i form af påvirkning af offentlighed og/eller beslutningstagere, støtte til netværk for fortalervirksomhed eller lignende, eller det kan være ved at gøre rede for, hvordan Operation Dagsværk-projektet spiller ind i en større vifte af projekter i området/organisationen, indenfor hvilken fortalervirksomhed indgår.

Diskrimination og ligestilling

Operation Dagsværk tager afstand fra enhver diskrimination på baggrund af etnicitet, køn, religion, politisk tilhørsforhold eller seksualitet. Samtidig lægger Operation Dagsværk særlig vægt på kvinders forhold. Derfor skal kvinders rettigheder, samt piger og kvinders aktive ligeværdige deltagelse og indflydelse i projektet altid være en høj prioritering i projektforslag og projekter, såfremt det har relevans i projektområdet.

Bæredygtighed

Operation Dagsværks projekter skal være bæredygtige. Bæredygtigheden vil blive vurderet i forhold til, hvorledes projekterne vil kunne støtte opbygningen af den nødvendige lokale kapacitet i form af f.eks. viden og organisation, der vil kunne videreføre projektets effekter og erfaringer, samt hvorledes de nye erfaringer kan anvendes efter projektets afslutning. Derudover skal det tilstræbes at miljøet belastes mindst muligt i udførelsen af projekterne.

Vedrørende medfinansiering

Projektforslaget skal afspejle det forventede indsamlingsresultat fra Operation Dagsværkdagen. Medfinansiering er dog tilladt i begrænset omfang, såfremt der er tale om at stille ressourcer (fx arbejdskraft og materiel), der er knytter til området, til rådighed.

Bilag: Mindretalsbeskyttelse

Da Operation Dagsværk er sammensat af mange forskellige holdninger, mener vi, at det har stor betydning, at mindretallets holdninger kommer til udtryk. Dette bilag indeholder de forslag/ændringsforslag som blev nedstemt, men hvor mindst 20 % af Operation Dagsværk er for det faldne forslag. Vi mener, at det er relevant at give nye medlemmer samt udenforstående et indblik i den mangfoldighed, der er gældende i Operation Dagsværk, og som helt konkret kommer til udtryk ved afstemninger. Ligeledes er det vigtigt for Operation Dagsværk generelt at kunne få et indblik i, hvor mange der har været uenige i et bestemt forslag det foregående år. Henvisning til bilaget gives ved fodnote i den rigtige kontekst.